

WYTYCZNE

Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

z dnia 3 Ogrudnia 2014 roku

do działalności w zakresie szkolenia obronnego na terenie
województwa kujawsko-pomorskiego w 2015 roku

Na podstawie § 10 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 roku w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. Nr 16, poz. 150, z późn. zm.), Wytycznych Ministra Obrony Narodowej dla ministrów i wojewodów do szkolenia obronnego realizowanego w latach 2015-2020, Wykazu przedsięwzięć szkoleniowych Sił Zbrojnych na lata 2015 - 2020, w których planuje się udział pozamilitarnych struktur obronnych województwa; oraz Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego w latach 2013 – 2022 określa się poniższe wytyczne do szkolenia obronnego.

Zasadniczym celem Wytycznych jest określenie głównych kierunków szkolenia obronnego i sposobów jego realizacji. Zakłada się, że Wytyczne umożliwią poprawną aktualizację programów szkolenia obronnego, sporządzania rocznych planów, a także właściwą realizację procesu szkolenia obronnego.

1. Ocena stanu realizacji szkolenia obronnego w 2014 roku.

1.1. W 2014 roku w województwie kujawsko – pomorskim, zostało zrealizowane wieloszczeblowe ćwiczenie obronne pk. „DRWĘCA-15” oraz szkolenia obronne przygotowujące do tego ćwiczenia w oparciu o „Program Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2013 – 2018”, „Plan Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na 2014 rok”, a także stosowne dokumenty wydane na okoliczność przygotowania i przeprowadzenia ćwiczenia

1.2. Z ocen zawartych w Narodowych Kwestionariuszach Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych (wyciągi), prowadzonych kontroli problemowych wykonywania zadań obronnych, analizy 3 - letnich programów szkolenia obronnego oraz wyników procedury uzgadniania rocznych planów szkolenia obronnego stwierdza się znaczą poprawę poziomu planowania i realizacji terenowych ćwiczeń obronnych i szkoleń. Sprzyjały temu podjęte w działach administracji wojewódzkiej i samorządowej prace ukierunkowane na optymalizację modelu szkolenia obronnego, w których uczestnicy szkolenia w coraz większym stopniu mogli nabywać umiejętności i kwalifikacje niezbędne do organizowania i wykonywania zadań obronnych.

1.3. W planowaniu oraz organizacji szkoleń i ćwiczeń (szczególnie wieloszczeblowego ćwiczenia obronnego pk. DRWĘCA-15), stwierdza się w większości urzędów poprawę realizacji zadań obronnych szczególnie w zakresie poprawności wyznaczania priorytetów szkoleniowych, właściwym przygotowaniem dokumentacji a także realizację zakładanych celów w ramach przygotowań obronnych.

1.4. Zakładane w 2014 roku cele szkoleniowe nie zostały w pełni osiągnięte, co spowodowane było m.in. zbyt późnym opracowaniem przez część urzędów dokumentacji (plany szkolenia i sprawozdania z realizacji szkoleń) oraz skromnej bazy sprzętowej do prowadzenia szkolenia obronnego w jednostkach samorządu terytorialnego. W dalszym ciągu, zbyt ogólnie eksponowano tematykę doskonalenia wiedzy i umiejętności osób, którym

powierzono wykonywanie zadań obronnych wynikających z planów operacyjnych. W toku prowadzonych kontroli problemowych na terenie województwa, stwierdzono niedostateczne przygotowanie dokumentacji planowania obronnego.

Do uchybień, które w pierwszej kolejności powinny zostać wyeliminowane zaliczyć należy:

- a) brak aktualizacji „Regulaminów organizacyjnych na czas „W”.
- b) brak terminowości przysyłania dokumentacji;
- c) ogólnikowe ujęcie tematów w planach szkoleń obronnych;
- d) braki w dokumentacji szkoleniowej konspektów do zajęć;
- e) niestosowanie się do określonych wzorów dokumentacji szkoleniowej (*programy, plany, sprawozdania z realizacji szkoleń obronnych itp.*);
- f) brak regularnych ćwiczeń i szkoleń obsad stałego dyżuru.

1.5. Określony został jednolity i spójny system planowania, jak również zakres i sposób opracowania dokumentów na potrzeby szkolenia obronnego. Dokumenty te stanowią podstawę do prowadzenia działalności szkoleniowej przez organizatorów szkolenia obronnego.

1.6. Zgodnie z „*Planem Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na rok 2014*”, zrealizowano:

- a) wieloszczeblowe ćwiczenie obronne *pk. DRWĘCA-15*, przeprowadzone na bazie powiatów: brodnickiego, golubsko-dobrzyńskiego oraz na bazie Urzędu Marszałkowskiego;
- b) szkolenia:
  - na Wyższych Kursach Obronnych w AON (grupa D-1, S-1);
  - prezydentów miast na prawach powiatu i starostów w ramach dotacji celowych (grupa S-1);
  - dyrektorów Wydziałów /Departamentów/, Kierownicy Biur Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego i Urzędu Marszałkowskiego (grupa D-1);
  - wójtów i burmistrzów w ramach dotacji celowych (grupa W-1, G-1);
  - kierowników wojewódzkich inspekcji, straży i służb i ich zastępców (grupa D-2);
  - pracowników merytorycznych miast na prawach powiatu i starostw powiatowych w ramach dotacji celowych (grupa P-2P);
  - pracowników merytorycznych miast na prawach powiatu i starostw powiatowych (grupa P-2P);
  - pracowników merytorycznych gmin w ramach dotacji celowych (grupa P-2G);
  - pracowników merytorycznych gmin (grupa P-2G).

1.7. Realizowane szkolenia prowadzone były metodą teoretyczną i praktyczną w formie szkoleń, treningów i ćwiczeń. Dominującą problematyką była: organizacja i funkcjonowanie systemu obronnego województwa, jego elementów a także planowanie operacyjne wraz z programowaniem obronnym. Realizacja ćwiczeń i szkoleń w jednostkach samorządowych wspierana była przez osoby przygotowane do prowadzenia zajęć obronnych oraz pracowników administracji wojskowej.

2. Zadania

Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, realizując z upoważnienia Wojewody obowiązki koordynatora, opracuje i przekaże do realizacji:

- a) Plan Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na 2015 rok.
- b) Plan Działania Wojewody Kujawsko – Pomorskiego w zakresie realizacji zadań obronnych na 2015 rok.

3. Cele szkoleniowe:

3.1. Głównym celem szkolenia obronnego w województwie Kujawsko - Pomorskim w roku 2015, jest:

Przygotowanie kadry kierowniczej i zespołów zadaniowych (grup operacyjnych), wchodzących w skład stanowisk kierowania do działania w sytuacji wystąpienia zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa i w czasie wojny. Doskonalenie procedur współdziałania pozamilitarnych struktur obronnych państwa na różnych szczeblach.

Pozostałe cele szkolenia to:

- a) przygotowanie kadry kierowniczej jednostek administracji samorządowej szczebla powiatowego i gminnego do ćwiczeń terenowych KOBRA-15;
- b) dążenie do zgrywania elementów uniwersalnego modelu kierowania, jak również innych elementów systemu obronnego, w szczególności zapewniających sprawne współdziałanie organów administracji publicznej z organami administracji wojskowej;
- c) doskonalenie funkcjonowania stałych dyżurów podczas podwyższonej gotowości obronnej w ramach ćwiczenia wojewódzkiego. Aktualizacja dokumentacji stałego dyżuru. Rola i zadania stałego dyżuru w powiecie i gminie.

3.2. Powyższe cele osiągnąć m.in. poprzez:

- a) organizowanie ćwiczeń, szkoleń, gier decyzyjnych i treningów poświęconych doskonaleniu praktycznych umiejętności realizowania zadań obronnych wynikających z planów operacyjnych;
- b) kontrolowanie sprawności systemu powiadamiania kadry kierowniczej urzędu;
- c) prowadzenie ćwiczeń praktycznych i szkoleń zespołów funkcyjnych wchodzących w skład stałych dyżurów (*min. 2 razy w roku kalendarzowym*);
- d) szkolenie zespołów osobowych wchodzących w skład stałych dyżurów do realizacji zadań wynikających z Narodowego Systemu Pogotowia Kryzysowego;
- e) organizowanie własnych przedsięwzięć szkoleniowych.

4. Sposób realizacji szkolenia:

4.1. W planowaniu i organizacji szkolenia obronnego główną uwagę należy zwrócić na:

- a) ustalenie priorytetów szkolenia obronnego uwzględniające główne i szczegółowe cele szkoleniowe na 2015 rok;
- b) zapewnienie w rocznych planach szkolenia obronnego warunków realizacji ustaleń ujętych w programie szkolenia, w sposób zapewniający osiągnięcie przyjętych celów szkolenia poprzez konsekwentną realizację zaplanowanych przedsięwzięć szkoleniowych;
- c) poprawność określenia priorytetów szkoleniowych, które powinny uwzględniać nowe i trudne obszary przygotowań obronnych;
- d) właściwe zapotrzebowanie i rozliczenie środków finansowych zapewniających pełną realizację szkolenia obronnego;

- e) możliwość ograniczania liczby szkoleń teoretycznych do niezbędnego minimum, w celu zwiększenia i doskonalenia umiejętności praktycznych.

4.2. Środki finansowe przeznaczone na szkolenia obronne realizowane przez jednostki szczebla miejskiego (*miasta na prawach powiatu*) i powiatowego w roku 2015 rozdzielone zostaną w formie dotacji, których wydatkowanie należy realizować zgodnie z zawartymi porozumieniami.

4.3. Planowanie i organizowanie szkolenia obronnego realizować poprzez:

- a) programowanie szkolenia – w ramach którego należy:
  - uwzględnić potrzebę osiągania gotowości wybranych elementów systemu obronnego do udziału w przedsięwzięciach szczebla nadrzędnego,
  - ustalić priorytety szkolenia obronnego, które uwzględniają główne i szczegółowe cele szkoleniowe na 2015 rok, ustalone przez Wojewodę,
  - w realizacji przyjętych celów szkoleniowych należy na bieżąco uwzględniać zmiany zachodzące w funkcjonowaniu systemu obronnego państwa i wprowadzać w tym zakresie stosowne korekty planistyczne,
  - określić w sposób szczegółowy cele szkoleniowe oraz sposób ich osiągania poprzez właściwy dobór tematyki szkoleniowej,
  - skupić wysiłek szkoleniowy na przedsięwzięciach zapewniających nabywanie praktycznych umiejętności wykonywania zadań obronnych oraz zwiększyć dyscyplinę wykonawczą w tym zakresie,
  - dostosować tematykę i formy szkolenia do poziomu zadań obronnych realizowanych przez organizatora szkolenia: Marszałka Województwa, prezydenta miasta, starostę, burmistrza oraz wójta,
  - każdorazowo po przeprowadzeniu ćwiczeń, w tym treningów i gier, opracowywać wnioski i zalecenia szkoleniowe dla i uczestników szkolenia obronnego w kierowanym urzędzie (*przedsiębiorstwie*),
  - uwzględnić ocenę realizacji szkolenia obronnego zawartą w Wytycznych,
  - w celu podniesienia efektywności szkoleń, prezydent miasta oraz starosta może organizować szkolenia dla wytypowanych grup szkoleniowych w zakresie sposobu realizacji wspólnych wybranych zadań obronnych,
  - w szkoleniu aktywnie wykorzystywać istniejące zasoby merytorycznych pomocy dydaktycznych (*np. wydawnictw, prezentacji, opracowań itp.*);
- b) dokumentowanie szkolenia obronnego – w ramach którego należy:
  - sporządzać tematyczny plan szkolenia z uwzględnieniem tematu szkolenia, zagadnień w ramach tematu, czasu realizacji tematu, wykładowców,
  - prowadzić dzienniki szkoleń z uwzględnieniem następujących danych: lp., imienia i nazwiska uczestnika, pełnionej funkcji (*stanowiska*) oraz podpisu,
  - na bieżąco odnotowywać w programie oraz planie szkolenia obronnego realizację przeprowadzonych zajęć i tematów,
  - w przypadku szkoleń realizowanych przez jednostki szczebla powiatowego i miejskiego (*miasta na prawach powiatu*), posiadać rozliczenie danego przedsięwzięcia szkoleniowego ściśle według warunków podpisanej umowy dotacji (*rachunków, faktur, umów itp.*);
- c) planowanie szkoleń na rok 2015 – w ramach którego należy:
  - opracować **roczne plany szkolenia obronnego** według wzoru (*załącznik nr 1*),

- **aktualizować na bieżąco** własne (*trzyletnie*) programy szkolenia obronnego zgodnie z „Programem Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2013 - 2018”,
- przedstawić do uzgodnienia opracowane plany szkolenia obronnego Dyrektorowi Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,
- zapewnić merytoryczną zgodność planu szkolenia obronnego jednostki z opracowanym „Planem Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na rok 2015”,
- ukierunkować planowane przedsięwzięcia szkoleniowe na zdobywanie wiedzy i umiejętności w trudnych oraz nowych obszarach przygotowań obronnych wynikających z opracowanych planów operacyjnego,
- dokonywać przeglądu i aktualizacji dokumentów normatywnych będących pomocami szkoleniowymi dla przyjętej tematyki szkoleniowej oraz ujmować je w planach szkolenia.

5. Ustalenia końcowe:

5.1. Projekty rocznych planów szkolenia obronnego na 2015 rok, należy przesłać w celu ich uzgodnienia z Dyrektorem Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, na adres Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, **w terminie do 20 lutego 2015 roku** (*jeden egzemplarz*).

5.2. Przed uzgodnieniem **plany nie powinny być zatwierdzone** przez kierowników właściwych jednostek.

5.3. Sprawozdanie z realizacji szkoleń obronnych roku 2014, należy opracować i przesłać do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego **do 20 lutego 2015 roku**. (*ściśle wg wzoru sprawozdania - załącznik nr 2*).

5.4. Organizator szkolenia realizowanego w jednostkach szczebla powiatowego i miejskiego (*miasta na prawach powiatu*) w ramach dotacji celowych, zobowiązany jest przesłać do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, sprawozdanie z realizacji szkolenia oraz rozliczenie finansowe w terminie **do 14 dni od daty jego zakończenia** (*ściśle wg wzoru sprawozdania - załącznik nr 3*).

5.5. Ogólne zasady prowadzenia dokumentacji szkoleniowej, prowadzenia ćwiczeń i szkoleń nie ulegają zmianie.

WOJEWÓDZA KUJAWSKO-POMORSKI

Ewa Mas

Załączniki: Załącznik nr 1 – Wzór „Planu szkolenia obronnego na 2015 rok”.
Załącznik nr 2 – Wzór sprawozdania z realizacji szkolenia w 2015 roku.
Załącznik nr 3 – Wzór sprawozdania z realizacji ćwiczenia/szkolenia w ramach dotacji w 2015 roku.

CZĘŚĆ I - Opisowa

1. Dokumenty odniesienia:

- a) wybrane akty prawne regulujące specyfikę problematyki przygotowań obronnych w dziale administracji rządowej (województwie);
- b) wydane przez ministra (wojewodę) regulacje, decyzje i inne dokumenty, stanowiące o warunkach, trybie i sposobie realizacji przygotowań obronnych, odpowiednio w kierowanym dziale administracji rządowej (województwie);
- c) inne, np. publikacje, artykuły, które mogą być wykorzystywane przez szkolonych na potrzeby samokształcenia.

Celowym jest ograniczenie wykazu dokumentów do tych, które odnosić się będą do tematyki szkoleniowej planowanej do realizacji.

2. Cele szkolenia:

Cele szkolenia obronnego na dany rok winny stanowić rozwinięcie celu na dany rok ujętego w „Programie szkolenia obronnego...”, z ewentualnym uzupełnieniem o inne cele wynikające z potrzeb organizatora szkolenia.

Zasadnym jest przyjmować nie więcej niż 3 - 4 cele szkoleniowe, opracowane w formie opisowej.

CZĘŚĆ II - Planowane przedsięwzięcia szkoleniowe

Lp.	Tematy szkolenia	Forma szkolenia	Termin		Uczestnicy szkolenia /numer grupy szkoleniowej/	Odpowiedzialny
			Miejsce			
1.	<i>Przykładowe tematy</i> P4/T5: Zadania dla działu administracji rządowej (województwa) w świetle Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP. P8/T1: Zasady planowania operacyjnego w dziale administracji rządowej (województwie).	<i>np. wykład trening ćwiczenie gra decyzyjna</i>	<i>dzień – miesiąc godziny</i>	<i>właścive grupy wg załącznika do planu</i>	<i>kierownik jednostki osoba odpowiedzialna za realizację szkolenia</i>	
2.						

UWAGA: Grupy szkoleniowe - szczegółowe listy stanowisk osób wchodzących w skład poszczególnych grup szkoleniowych, stanowią załącznik do niniejszego Planu.

CZĘŚĆ III – Wytyczne organizacyjne

W tej części należy ująć ustalenia, których realizacja zapewni organizatorom szkolenia wszystkie istotne informacje dla osób zajmujących stanowiska służbowe ujęte w Planie, zapewniające realizację zaplanowanych przedsięwzięć szkoleniowych. Powinny one stanowić uszczegółowienie procedur włączania do szkolenia osób ujętych w grupach szkoleniowych. Ponadto w części tej należy ująć wymagania w zakresie:

- odpowiedzialności osób funkcyjnych za realizację przedsięwzięć ujętych w Planie;
- potrzeby włączenia planowanych przedsięwzięć szkoleniowych do planów pracy uczestników szkolenia;
- zapewnienia dyscypliny wykonawczej i finansowej;
- dokumentowania szkoleń oraz dokonywania oceny bieżących efektów szkoleniowych;
- upoważnienia do dokonywania zmian (aktualizacji) Planu;
- innych istotnych ustaleń organizatora szkolenia, zapewniających realizację Planu.

UWAGA:

Plan szkolenia powinien być skierowany (przesłany) w całości lub w części do wszystkich osób objętych przedsięwzięciami szkoleniowymi wynikającymi z tego Planu.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI SZKOLENIA OBRONNEGO

*jednostki samorządu terytorialnego województwa kujawsko - pomorskiego w 2015 roku,
realizującej ćwiczenie/ szkolenie obronne w ramach dotacji celowej*

.....
(jednostka)

1. Czy posiadany przez Urząd plan szkolenia obronnego został uzgodniony z właściwym organem administracji rządowej? *(jeżeli nie - podać przyczynę)*

.....

2. Czy Urząd posiada program szkolenia obronnego na lata 2013-2015 *(jeżeli nie - podać przyczynę)* .....

.....

3. Termin(y) i miejsce przeprowadzonego szkolenia.....

4. Numer umowy dotacji.....

Lp.	Rodzaj Przedsięwzięcia Termin realizacji	Liczba zrealizowanych godzin	Grupa(y) Szkoleniowe <i>(wg planu szkolenia)</i>		Tematyka	Wykładowca(y)
			Liczba osób przeszkolonych			
1.	2.	3.	4.		5.	6.
1.						
2.						
3.						
4.						
...						

5. Szczegółowa ocena szkolenia obronnego – wnioski:

.....

.....

.....

.....

.....

.....